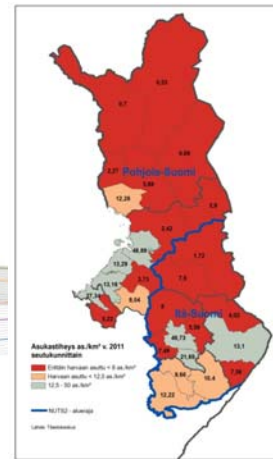
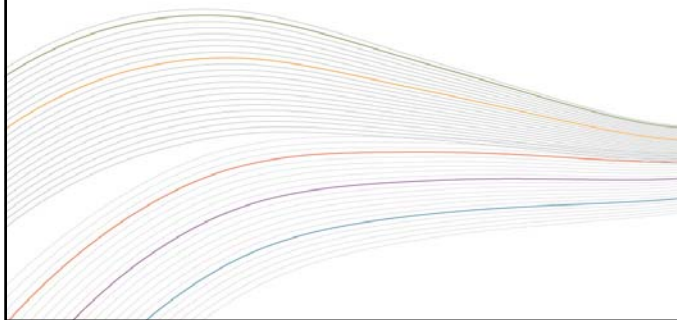

Rakennerahastokauden 2014 – 2020 valmistelutilanne

Rakennerahastojen alueellinen jako 2014-2020 Hanketoimintaan käytettävissä olevan rahoitus

	EU-rahoitus 2014-20
Itä- ja Pohjois-Suomi, perusrahoitus	476,3 milj. €
Harvaan asutun alueen erityisraha (NSPA)	296,1 milj. €
Itä- ja Pohjois-Suomi yhteensä	772,5 milj. €
Etelä- ja Länsi-Suomi yhteensä	316,6 milj. €
Ahvenanmaa	5 milj. €
Valtakunnalliset osiot	171 milj. €
Tekninen tuki 3 % (ohjelmahallinto)	39 milj. €
Yhteensä	1304 milj. €
Lisäksi EAY (Euroopan alueellinen yhteistyörahoitus)	161,3 milj. €
Vähäraaisten avustus (uusi)	23,0 milj. €

Alueiden välinen jako (TALPO):

Itä- ja Pohjois-Suomi 70,61 %
Etelä- ja Länsi-Suomi 28,94 %
Ahvenanmaa 0,45 %

Itä- ja Pohjois-Suomi 2014 - 2020

	EU, milj. €	Valtio, milj. €	Kunta, milj. €	YHT	Muutos, %
EAKR 68,2 %	526,8	395,1	131,7	1053,6	-18,9 %
ESR 31,8 %	245,7	184,3	61,4	491,4	+2,8 %
Yht	772,5	579,4	193,1	1545	-13,1 %

Harvaan asutun alueen erityisrahoitus (NSPA) laskee -15 %

- 359 milj. € → 305,3 milj. €
- 39 €/as/v → 33,50 €/as/v

EU on pidättämässä kehyksistä 6 % suoritusvarauksen – ao. summa saadaan käyttöön v. 2019 (IP: EU 46 milj. € + valtio 35 milj. €)

TEM on suunnittele 5 % "liikkuvaa kehystä" - 5 % pidätettäisiin ja jaettaisiin suhdannetilanteen mukaan maakuntiin. (IP: EU 38,6 milj. € + valtio 29 milj. €)

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Toimintalinjat ja niiden erityistavoitteet

TL 1 Pk-yritystoiminnan kilpailukyvyyn edistäminen (EAKR) 41 %

- Uuden liiketoiminnan luominen
- Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen
- Yritysten energiatehokkuuden edistäminen
- PK -yritysten kannalta tärkeiden liikenne- ja logistiikkayhteyksien parantaminen (vain Itä- ja Pohjois-Suomi)

TL 2 Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR) 54 %

- Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittyminen kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta
- Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen
- Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen

TL 3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus (ESR) 47 %

- Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen
- Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen
- Työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventäminen

TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR) 33 %

- Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen
- Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen

TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta (ESR) 20 %

- Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

TL 6 Tekninen tuki (EAKR 6 %)

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Mikä muuttuu? Mitä uutta?

Pohjois-Suomessa EAKR-rahoitukseen tulee merkittäviä leikkauksia, kun taas ESR-rahoitus kasvaa

→ tarvitaan erityistä harkintaa EAKR-rahoituksen kohdentamisessa

Vähähiilisen talouden edistämiseen käytetään 25 % EAKR-rahoituksesta:

→ n. 123 milj. € EU+valtio = 17,6 milj. €/vuosi Pohjois-Suomessa

→ Teema tarvitsee aktivoimistoimenpiteitä

Ympäristönsuojeluun liittyvät toimet on rajattu pois ohjelmasta:

- ympäristöinfrastruktuurin rakentaminen (mm. vesi- ja viemärihankkeet)
- vesistökuunnostukset ja muut ympäristön kunnostustyöt
- Kulttuuri- ja luonnonperinnön suojeleminen ja ennallistaminen
- ympäristövaurioiden korjaus ja ympäristöriskeihin varautuminen

→ kehittämistarpeisiin vastattava muilla keinoilla

ESR-puolella aikaisempaa suurempi huomio syrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden kehittämiseen (20 % ESR-rahoituksesta)

→ Teema tarvitsee aktivoimistoimenpiteitä

Kaupunkikehittäminen, Oulu

- 5 % koko Suomen EAKR:stä kohdistetaan kaupunkikehittämiseen
- kohteena 6- kaupunkien verkosto, ml. Oulu
- 39,3 milj. € EAKR - Pohjois-Pohjanmaan kehiksestä 6,55 milj. €

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Itä- ja Pohjois-Suomen ylimaakunnallinen yhteistyö

- Tavoitteena yhdistää maakuntien voimavarat yhteisten mahdollisuuksien vahvistamiseksi
- Mahdollistaa teemahakukierrokset yhtä aikaa koko Itä- ja Pohjois-Suomessa

- Valmistelu käynnistetty seuraavista teemoista:

- *Kaivannaisalan kestävä kehittäminen*
- *Puuraaka-aineen uudet käyttömahdollisuudet*

+ Lisää toimijoiden yhteistyötä ja voimavarojen yhdistämistä
+ Lisää Itä- ja Pohjois-Suomen yhtenäisyyttä yhteisillä vahvuusalueilla
+ Mahdollistaa aikaisempaa paremmin arvoketjujen kehittämisen
+ Valitut teemat sisältyvät hallituksen Katse Pohjoiseen – Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisohjelmaan

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen suunnitelma

- Laadittu valtakunnallisen RR -ohjelman laatimisen pohja-aineistoksi – valtakunnallinen ohjelma vastaa hyvin IP -alueen suunnitelmaa
- Alueellinen suunnitelma päivitetään ja sen rooli määritellään alueella loppuvuoden aikana
- Tarkentaa RR -ohjelman toimeenpanoa kuvaamalla Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteitä, tarpeita ja painotuksia
- Mahdollista nostaa esiin maakuntien näkökulmia sekä harvaan asutun alueen erityistarpeita

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Valtakunnalliset teemat

- EAKR – Osaamis- ja innovaatioverkostot (INKA -ohjelman toteutus)
- 10 %: 46,7 milj. € EAKR, julkinen yhteensä 93,4 milj. € = 13,3 milj. €/vuosi
- ESR - valtakunnalliset teemat
- 25 %: 124,3 ESR, julkinen yhteensä 248,6 milj. € = 35,5 milj. €/vuosi
 - Nuorisotakuu
 - Työvoiman liikkuvuus Euroopassa
 - Maahanmuuttajien kotouttaminen
 - Koulutusjärjestelmän kehittäminen siirtymiä tukeviksi
 - Kasvu- ja rakennemuutosalojen tarvitseman osaamisen lisääminen
 - Työvoiman ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen

**Teemojen tarkennetut toteutussuunnitelmat laaditaan marraskuun aikana.
ESR-teemojen € määrät ovat auki.**

Teemat voivat muuttua ohjelmakauden kuluessa toimintaympäristön kehityksen mukaan

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Rahoittajat 2014-2020

- Maakunnan liitot EAKR:
 - alueiden kehittäminen ja kuntien elinkeinojen kehittäminen, tutkimus- ja innovaatiohankkeet
- ELY -keskukset:
 - ESR-rahoitus kokonaisuudessaan (työllisyys, koulutus, syrjäytymisen ehkäisy)
 - EAKR: välittömästi yrityksiin kohdistuvat tuet, ympäristö ja luonnonvarat, liikennehankkeet
- TEKES – valtakunnallisen INKA -ohjelman EAKR-rahoitus
- Finnvera ?

Toimeenpano

- 4 ELY-keskusta erikoistuu RR-hallintoon
 - Pohjois-Suomi: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (Oulu)
 - Itä-Suomi: Etelä-Savon ELY-keskus (Mikkeli)
 - Länsi-Suomi: Keski-Suomen ELY-keskus (Jyväskylä)
 - Etelä-Suomi: Hämeen ELY-keskus (Lahti)

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Valmistelun haasteita

- Rahoituskehysratkaisuisissa tulee varmistaa, että maakunnissa on käytettävissä pitkäjänteiset ja ennakoitavat aluekehittämisen resurssit → ei "liikkuvia kehyksiä"
- Komissio on esittänyt kriittisiä näkemyksiä Itä- ja Pohjois-Suomen liikenneinfra -sisältöön. Asiaa on edelleen perusteltava
- Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema tulisi kirkastaa kansalliseen RR-ohjelmaan sekä EU:n kanssa laadittavaan kumppanuussopimukseen
 - Kumppanuussopimuksessa yhteen sovitetaan rahastojen toiminta:
 - Euroopan aluekehitysrahasto
 - Euroopan sosiaalirahasto
 - Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
 - Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
- TEM ei ole kutsunut alueita mukaan komission kanssa käytäviin kumppanuussopimusneuvotteluihin. Seuraava neuvottelu 2.12.
- Ohjelman käynnistyminen myöhästyy jälleen - käynnistyyneen aikaisintaan 1.4.2014

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Valmistelun aikatauluja

Marras-joulukuu 2013

- Asetusten hyväksyminen EU-tasolla (vk 47)
- Alueellisten suunnitelmien ja valtakunnallisten teemojen viimeistely (29.11.)
- Kumppanuussopimusneuvottelut komission kanssa (2.12.)
- Valtioneuvosto hyväksyy kumppanuussopimuksen ja ohjelman (aikaisintaan 19.12.)
- Suomi toimittaa asiakirjat komission hyväksyttäväksi (vuoden vaihde?)

Kevät 2014

- Viralliset neuvottelut EU-komission kanssa
- Komissio hyväksyy Suomen kumppanuussopimuksen ja RR-ohjelman
- Ohjelman toimeenpano alkaa (arvio: aikaisintaan 1.4.2014)

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välinen rahoituksenjako

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välinen rahoituksenjakoesitys

	EU-rahoitus Ohjelma-kaudella 2014-2020 yhteensä €	EU-rahoitus Ohjelma-kaudella 2007-2013 yhteensä €	muutos €	muutos %	Ohjelma-kaudella 2014-2020 yhteensä €/as./vuosi	Ohjelma-kaudella 2007-2013 yhteensä €/as./vuosi	Muutos €/as/v %
Etelä-Savo	101 312 461	127 201 858	-25 889 397	-20 %	94	111	-14,8 %
Pohjois-Savo	148 820 822	195 924 867	-47 104 045	-24 %	86	111	-22,9 %
Pohjois-Karjala	109 759 906	132 157 245	-22 397 339	-17 %	95	111	-15,0 %
Kainuu	56 703 791	68 253 396	-11 549 605	-17 %	100	112	-10,0 %
Keski-Pohjanmaa	34 296 105	35 539 462	-1 243 357	-3 %	71	75	-5,1 %
Pohjois-Pohjanmaa	186 728 648	188 275 122	-1 546 475	-1 %	67	72	-7,6 %
Lappi	134 851 919	141 349 608	-6 497 689	-5 %	105	108	-2,0 %
Itä- ja Pohjois-Suomi	772 473 652	888 701 558	-116 227 907	-13 %	85	98	-13,0 %

Rahanarvon muutosta ei ole huomioitu 2014-2020 ja 2007-2013 summien vertailussa

Rahoituksenjakoesitys, suhteelliset osuudet

	Ohjelma-kaudella 2014-2020 yhteensä %	Ohjelma-kaudella 2007-2013 yhteensä %
Etelä-Savo	13,1	14,3
Pohjois-Savo	19,3	22,0
Pohjois-Karjala	14,2	14,9
Kainuu	7,3	7,7
Keski-Pohjanmaa	4,4	4,0
Pohjois-Pohjanmaa	24,2	21,2
Lappi	17,5	15,9
Itä-Suomi	53,9	58,9
Pohjois-Suomi	46,1	41,1

Laskentaperusteet

- NSPA tuki: 296 milj. € : jaettu v 2012 asukasluvan mukaan
- **Kehittyneiden alueiden perusrahoitus jaetaan:**
- 65 % painoarvolla: 309m€ kehittyneiden alueiden ansaintaperuste ohjelmakaudelle 2014-2020: jakokriteerien vertailupohjana on Suomen olosuhteet
- 35 % painoarvolla: 166m€ 2007-2014 ohjelmakauden perusrahoituksen samansuuruinen suhteellinen leikkaus kaikkien maakuntien sopimuksen mukaiseen rahoitukseen
- Pohjois-Suomen maakuntien sisällä tehty vähäisiä lisäsiirtoja Pohjois-Pohjanmaalta Lappiin ja Keski-Pohjanmaalle yht. 1,3 %
- Rahanarvon muutosta ei ole huomioitu 2014-2020 ja 2007-2013 summien vertailussa

Muutokset rahastoissa

	muutos EAKR €	muutos EAKR %	muutos ESR €	muutos ESR %
Etelä-Savo	-16 175 846	-19,0 %	-9 713 551	-23,2 %
Pohjois-Savo	-29 844 043	-22,7 %	-17 260 002	-26,7 %
Pohjois-Karjala	-13 736 708	-15,5 %	-8 660 631	-19,9 %
Kainuu	-7 077 956	-15,5 %	-4 471 649	-19,9 %
Keski-Pohjanmaa	-6 385 386	-21,4 %	5 142 029	89,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	-30 805 657	-19,5 %	29 259 182	97,1 %
Lappi	-18 933 507	-17,1 %	12 435 818	40,8 %
Itä- ja Pohjois-Suomi	-122 959 103	-18,9 %	6 731 196	2,8 %

Pohjois-Suomessa EAKR-rahoitukseen tulossa leikkauksia, ESR-rahoitus kasvaa.